

**PREZYDENT
MIASTA ŁOMŻA**

DRUK Nr 415

Łomża, 27.07.2016

MOPS.0711/A/13/2016

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ ŁOMŻY**

Zgodnie z Planem pracy Rady Miejskiej Łomży na 2016 rok przedkładam „Informację za 2015 rok z realizacji Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014 - 2020”

Z poważaniem

PREZYDENT MIASTA
Mariusz Chrzanowski
mgr Mariusz Chrzanowski

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łomży
mgr inż. Wiesław Jagielak

Realizacja „Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014-2020” za 2015 rok

Rada Miejska Łomży **uchwałą Nr 460/LIII/14** z dnia 28 maja 2014 roku zatwierdziła do realizacji „**Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014 – 2020**”. Program skierowany jest do osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie miasta Łomża, czyli do osób, które trwale lub okresowo są niezdolne do pełnienia ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodujące niezdolność do pracy.

Celem strategicznym tego programu jest podniesienie poziomu życia i rozwoju osób niepełnosprawnych w Łomży poprzez stworzenie tym osobom warunków do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Program i jego realizacja ma służyć tworzeniu miasta otwartego i dostępnego dla wszystkich mieszkańców.

Poniżej przedstawiono realizację celów operacyjnych zawartych w „Miejskim Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014-2020” za 2015 r.

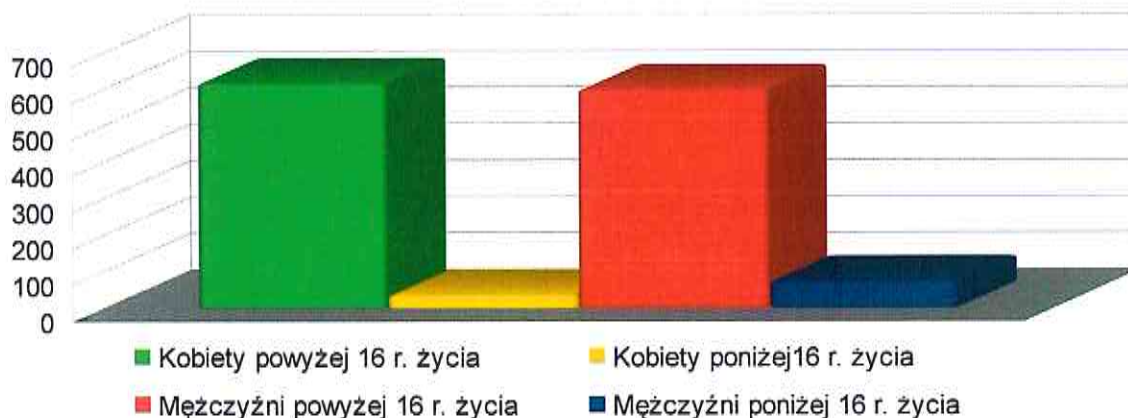
Cele operacyjne:

- 1. Budowanie pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej w społeczności lokalnej i zwiększenie świadomości społecznej na problemy osób niepełnosprawnych**

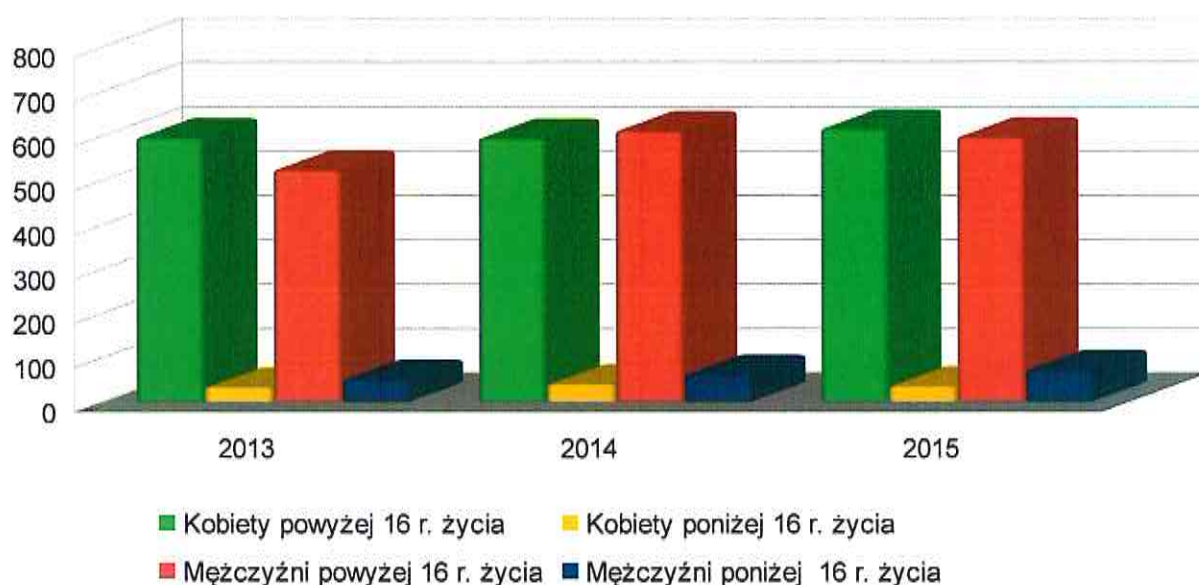
Realizacja:

- na podstawie informacji uzyskanych z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Łomży w 2015 roku wydano **1.217** orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia, w tym dla **618** kobiet i **599** mężczyzn. Dla osób przed 16 rokiem życia wydano **111** orzeczeń o niepełnosprawności, w tym **37** dla kobiet i **74** mężczyzn,

Wydane orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dotyczą mieszkańców Miasta Łomża w 2015 r.

Wydane orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w latach 2013 - 2015 r.

Orzeczenia wydane według stopni niepełnosprawności w 2015 r.

Orzeczenia wydane według stopni niepełnosprawności dla osób powyżej i poniżej 16 r. życia w latach 2013 – 2015 r.

Stopień niepełnosprawności	Liczba orzeczeń w 2013 r	Liczba orzeczeń w 2014 r	Liczba orzeczeń w 2015 r
Znaczny	230	262	331
Umiarkowany	341	434	468
Lekki	552	514	418
Orzeczenie o niepełnosprawności u osób poniżej 16 r. życia	88	106	111
Razem	1 123	1 210	1 217

Orzeczenia wydane w 2015 r. według przyczyn niepełnosprawności oraz stopni niepełnosprawności przedstawia poniższa tabela (osoby powyżej i poniżej 16 roku życia):

Przyczyna niepełnosprawności		Stopień niepełnosprawności u osób powyżej 16 r. życia				Orzeczenie o niepełnosprawności u osób poniżej 16 r. życia
		Znaczny	Umiarkowany	Lekki	Razem	
1	Upośledzenia umysłowe	6	8	0	14	1
2	Choroby psychiczne	29	68	45	142	7
3	Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	6	6	28	40	12
4	Choroby narządu wzroku	9	12	9	30	3
5	Upośledzenia narządu ruchu	55	200	225	480	17
6	Epilepsja	2	5	11	18	6
7	Choroby układów oddechowego i krążenia	71	81	50	202	4
8	Choroby układu pokarmowego	26	8	9	43	2
9	Choroby układu moczowo-płciowego	61	37	3	101	0
10	Choroby neurologiczne	39	26	16	81	13
11	Inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwionośnego	21	16	22	59	20
12	Całościowe zaburzenia rozwojowe	6	1	0	7	23
Razem		331	468	418	1217	111

- w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży 2015 roku były zarejestrowane bezrobotne **282** osoby niepełnosprawne, w tym **130 kobiet i 152 mężczyzn**. Ponadto **44** osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności były zarejestrowane jako poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu, w tym **19 kobiet i 25 mężczyzn**,

Zarejestrowane bezrobotne osoby niepełnosprawne według stopnia niepełnosprawności w 2015 r.

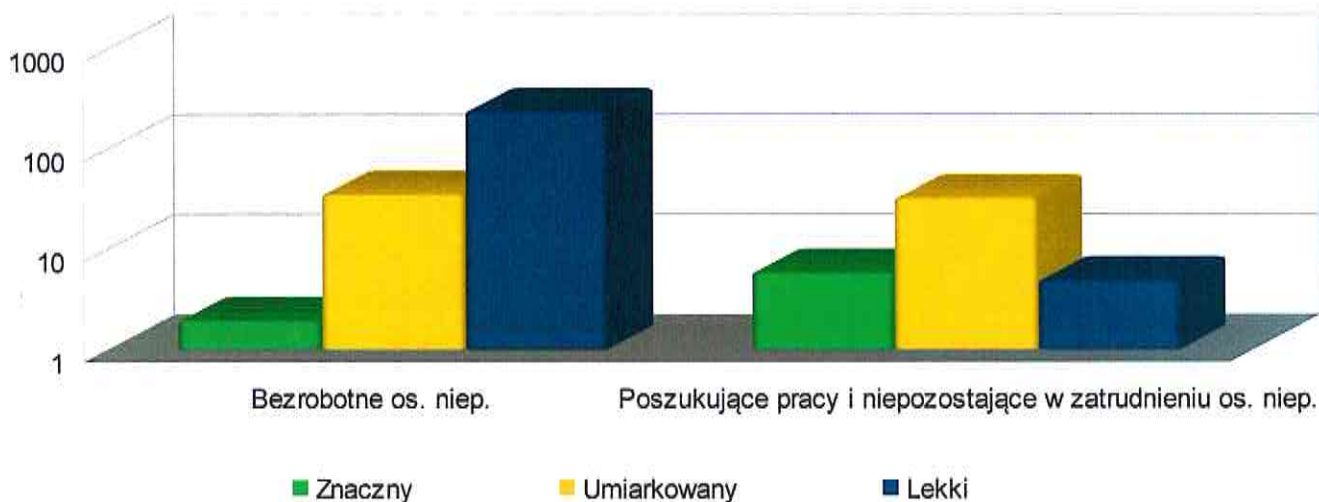
Stopień niepełnosprawności	Liczba osób
Znaczny	2
Umiarkowany	36
Lekki	244
Razem	282

Zarejestrowane osoby niepełnosprawne jako poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu w 2015 r.

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób
Znaczny	6

Umiarkowany	33
Lekki	5
Razem	44

Zarejestrowane osoby niepełnosprawne jako bezrobotne i poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu w podziale na stopnie niepełnosprawności w 2015 r.

Zarejestrowane bezrobotne, poszukujące i niepozostające w zatrudnieniu osoby niepełnosprawne w latach 2013 – 2015 r.

Stopień niepełnosprawności	Zarejestrowane jako bezrobotne osoby niepełnosprawne			Zarejestrowane jako poszukujące i niepozostające w zatrudnieniu osoby niepełnosprawne		
	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
Znaczny	4	4	2	14	7	6
Umiarkowany	78	47	36	37	29	33
Lekki	409	302	244	11	9	5
Razem	409	353	282	62	42	44

- w celu podniesienia świadomości społecznej osób niepełnosprawnych umieszczono na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz BIP Urzędu Miejskiego w Łomży informacje związane z pomocą jaką osoby niepełnosprawne mogą uzyskać,
- wykorzystano ogólnodostępne środki masowego przekazu do rozpowszechniania informacji dotyczących wdrażania nowych programów dotyczących pomocy osobom niepełnosprawnym,
- uczestniczono w spotkaniach okolicznościowych, imprezach integracyjnych (dwudziestolecie WTZ, Dzień Diabetyka),
- z dofinansowania sportu, kultury i turystyki w 2015 roku do wyjazdów, imprez integracyjnych i sympozjum skorzystało **558** osoby niepełnosprawne,

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w 2015 r.

<i>Organizator</i>	<i>Ilość osób niepełnosprawnych</i>	<i>Ilość osób niepełnosprawnych</i>
Stowarzyszenie Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie "Pomocna Dłoń" DPS	XIV Przegląd Piosenki Religijnej – DPS Łomża 2015	220
	Integracyjny Turniej Sportowy „Zdrowo i wesoło”	172
Stowarzyszenie „Dlatego Warto” przy WTZ	Wyjazd edukacyjno – integracyjny do teatru	46
	Spotkanie wigilijne	49
Polski Związek Niewidomych	Wycieczka (Łomża – Ciechocinek-Toruń- Łomża)	50
Polskie Stowarzyszenie Diabetyków	Wycieczka (Łomża - Ruciane Nida – Mikołajki -Św. Lipka – Kętrzyn – Olsztyn - Łomża)	21
	RAZEM	558

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w latach 2013 – 2015 r.

	2013	2014	2015
<i>Liczba Organizatorów</i>	4	4	4
<i>Ilość imprez</i>	5	5	6
<i>Ilość osób niepełnosprawnych</i>	498	552	558

- Klubu Seniora MOPS w Łomży w 2015 r. organizował imprezy kulturalno – oświatowe, osoby niepełnosprawne uczestniczyły w zajęciach :
  - plastycznych - 2 osoby,
  - gimnastycznych - 2 osoby,
  - zajęcia komputerowych - 1 osoba
  - spotkania z książką - 3 osoby,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych – Polski Związek Diabetyków, Polski Związek Niewidomych, Stowarzyszenie „DLATEGO WARTO”, Stowarzyszenie Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie "Pomocna Dłoń" DPS, Polski Związek Głuchych – Koło Terenowe w Łomży - w celu przekazywania bieżących informacji o formach pomocy,

Uzyskane efekty:

- uaktualnienie bazy danych w zakresie ilości wydanych orzeczeń o niepełnosprawności oraz ilości zarejestrowanych osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy,
- częstsze uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym miasta, imprezach masowych itp.,
- pełna akceptacja społeczna i zrozumienie potrzeb osób niepełnosprawnych,
- zmiana postaw społecznych jak i osób odpowiedzialnych za tworzenie infrastruktury społeczno – gospodarczej.

Źródła finansowania: środki PFRON, środki Miasta, środki własne organizacji

2. Usprawnienie dostępu do rehabilitacji społecznej, usług medycznych i terapeutycznych

Realizacja:

- dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze otrzymało **274** osoby niepełnosprawne, w tym **3** osobom niepełnosprawnym częściowo dofinansowano zakup sprzętu rehabilitacyjnego.

Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny w podziale na stopień niepełnosprawności w 2015 r.:

Rodzaj dofinansowania	Stopień niepełnosprawności				Razem
	Znaczny	Umiarkowany	Lekki	Orzeczenie	
przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	140	73	40	18	271
sprzęt rehabilitacyjny	1	1		1	3
Razem	141	74	40	19	274

Dofinansowaniem objęto:

- przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze : aparaty słuchowe z wkładkami usznymi, protezy piersi, buty ortopedyczne, pieluchomajtki, materace przeciwośluzynowe, cewniki, wózki inwalidzkie, proteza podudzia, piersi, balkoniki rehabilitacyjne, protezy uda, proteza przedramienia, ortezy, poduszki przeciwośluzynowe, szkła korekcyjne, pończochy kikutowe, aparat szynowo-opaskowy, kule, aparat do bezdechu, wózki inwalidzkie,*
- sprzęt rehabilitacyjny - łóżko rehabilitacyjne, kołderka i kamizelka obciążająca, trampolina domowa, materac rehabilitacyjny,*
- pomoc w formie usług opiekuńczych udzielono **106** osobom niepełnosprawnym, w tym **6** osobom niepełnosprawnym w postaci usług specjalistycznych,
- udzielono pomocy **16** osobom bezdomnym posiadającym orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, w tym: 9 – stopień umiarkowany, 7 – stopień lekki, poprzez schronienie i przyznanie miejsca noclegowego w *Noclegowni*,
- MOPS w Łomży w 2015 r. udzielił pomocy **712** osobom niepełnosprawnym poprzez udzielanie świadczeń,

Udzielane świadczenia przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży w 2015 r. osobom niepełnosprawnym

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba osób
Zasiłek stały	3575	330
Zasiłek okresowy	65	24
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	3094	320
Program osłonowy (zakup leków)	92	38

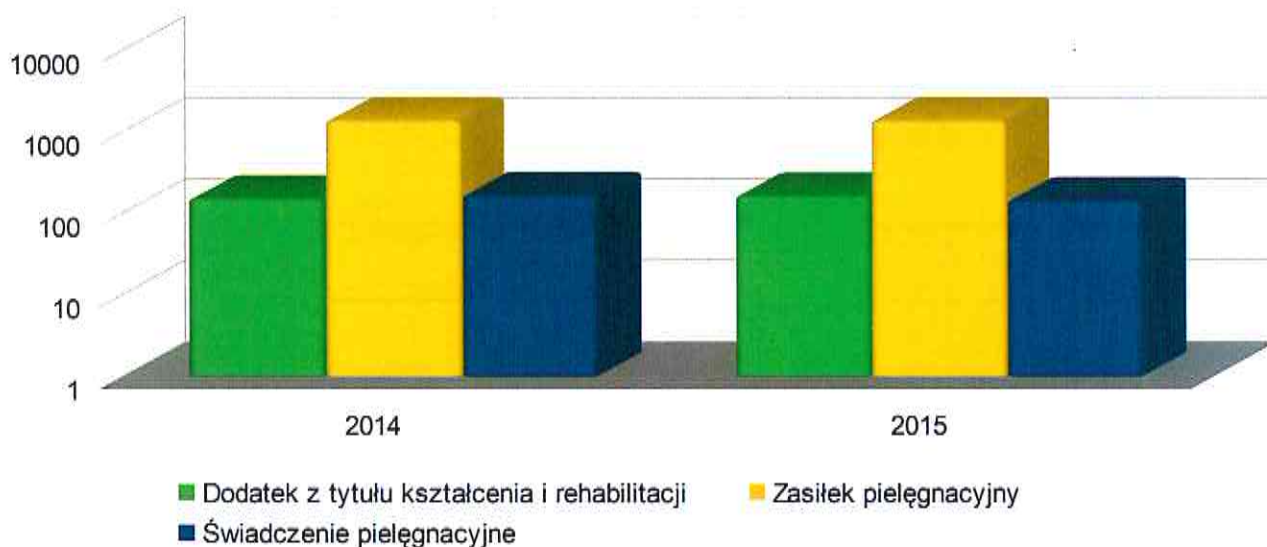

- Środowiskowy Dom Samopomocy jako placówka dziennego pobytu w 2015 r. zapewniał pomoc **30** osobom niepełnosprawnym pełnoletnim z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnymi intelektualnie oraz wykazującymi inne zakłócenia czynności psychicznych poprzez zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, przywrócenia zdolności do samodzielnego funkcjonowania, wykształcenia umiejętności spędzania wolnego czasu. Z uwagi na konieczność zwiększenia liczby miejsc i dostosowania warunków osobom niepełnosprawnym Środowiskowy Dom Samopomocy w 2016 r. planuje zmianę lokalizacji (ul. Marii Curie – Skłodowskiej 5 w Łomży) i poszerzenia zakresu usług dla osób niepełnosprawnych,
- Ośrodek Rewalidacyjno -Wychowawczy wchodzący w skład Zespołu Szkół Specjalnych w Łomży w 2015 r. zapewniał wsparcie **8** osobom niepełnosprawnym do 25 r. życia w stopniu głębokim i znacznym,
- Krajowe Towarzystwo Autyzmu oddział w Łomży w 2015 r. otrzymało budynek na użytkowanie wieczyste w celu utworzenia ośrodka terapii, edukacji oraz rehabilitacji na rzecz dzieci i dorosłych ze spektrum autyzmu
- Urząd Miejski Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia w 2015 r. udzielił pomocy **1740** osobom niepełnosprawnym – poniżej:

Pomoc udzielona osobom niepełnosprawnym przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miejskiego w 2015 roku:

Rodzaj świadczenia	Liczba osób
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji	170
Zasilek pielęgnacyjny	1420
Świadczenie pielęgnacyjne	150

Udzieloną pomoc osobom niepełnosprawnym przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miejskiego w latach 2014 - 2015 r.

- dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych otrzymało **118** osób, w tym 69 osób niepełnosprawnych, 14 opiekunów oraz 18 dzieci i młodzież niepełnosprawna i ich 17 opiekunów

Dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego w podziale na stopień niepełnosprawności

Turnus rehabilitacyjny	Stopień niepełnosprawności				Liczba opiekunów	Razem
	Znaczny	Umiarkowany	lekki	Orzeczenie		
Dorośli	23	25	21	0	14	83
Dzieci	0	0	0	18	17	35
Razem	23	25	21	18	31	118

- zrealizowano **20** umów dotyczących likwidacji barier, w tym **3** umowy dotyczyły barier w komunikowaniu się (laptop, magnetofon, program komunikacyjny), **15** umów dotyczyło barier architektonicznych (adaptacja łazienki, dofinansowanie uchwytów pomocniczych i krzeselka pomocniczego) oraz **2** umowy w likwidacji barier technicznych (podnośnik sufitowy i transportowy),

Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się, architektonicznych i technicznych w podziale na płeć i stopień niepełnosprawności

Likwidacja barier	Kobieta			Mężczyzna			Razem
	Stopień niepełnosprawności			Stopień niepełnosprawności			
	Znaczny	Umiarkowany	Orzeczenie	Znaczny	Umiarkowany	Orzeczenie	
komunikowaniu się			1	2			3
architektonicznych	8			7			15
technicznych	2						2
Razem	10		1	9			20

- współfinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej – w Łomży działa jeden warsztat terapii zajęciowej zrzeszający **40** uczestników, działający przy Zakładach Spożywczych „BONA” Sp. z o. o. - zakład pracy chronionej (do 1 lipca 2015 r.). Prowadzona terapia ma na celu ogólny rozwój i poprawę sprawności potrzebnych do prowadzenia przez osoby niepełnosprawne niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę ich indywidualnych możliwości,
- w ramach realizacji pilotażowego programu „**AKTYWNY SAMORZĄD**” MODUŁ I dofinansowano:
Obszar C, Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – pomoc otrzymało **6 osób**

Uzyskane efekty:

- zwiększenie dostępności do usług medycznych, rehabilitacyjnych i pomocowych osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych,
- kształtowanie pozytywnych postaw społecznych, poprawa sprawności, wyrabianie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych,

- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz zapobieganie izolacji społecznej,
- umożliwienie osobom niepełnosprawnym swobodnego poruszania się po mieście,
- pełne i adekwatne w stosunku do rodzaju i stopnia niepełnosprawności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.

Źródła finansowania: środki PFRON, środki Miasta, NFZ, środki własne osób niepełnosprawnych.

3. Działania zwiększające aktywność zawodową i potencjał zawodowy osób niepełnosprawnych

Realizacja:

- w wyniku promowania możliwości tworzenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych oraz aktywizacji tej grupy zostało podpisanych 6 umów na utworzenie 10 stanowisk pracy, w tym: 7 stanowisk produkcyjnych (obsługa maszyn), 1- sprzedawca, 1- obsługa myjni, 1- recepcjonista

Dofinansowanie do tworzenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnej w podziale na rodzaj stanowiska, płeć i stopień niepełnosprawności

Rodzaj stanowiska	Kobieta			Mężczyzna			Razem
	Stopień niepełnosprawności			Stopień niepełnosprawności			
	Znaczny	Umiarkowany	Lekki	Znaczny	Umiarkowany	Lekki	
pracownik produkcji (obsługa maszyn)			2		1	4	7
sprzedawca			1				1
obsługa myjni						1	1
recepcjonistka			1				1
Razem			4		1	5	10

- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało 6 osób niepełnosprawnych,

Przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej

Rodzaj działalności	Kobieta			Mężczyzna			Razem
	Stopień niepełnosprawności			Stopień niepełnosprawności			
	Znaczny	Umiarkowany	Lekki	Znaczny	Umiarkowany	Lekki	
Taxi osobowe					1		1
Wyrób mebli						1	1

Call center						1	1
Usługi archiwalne					1		1
Usługi drukarskie						1	1
Wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej		1					1
Razem		1			2	3	6

- zawarto Porozumienie z Powiatowym Urzędem Pracy dotyczące zwrotu wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy w ramach którego 4 osoby niepełnosprawne, w tym: 3 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 1 osoba z lekkim stopniem zostały zatrudnione na staż,
- wsparcie, pomoc psychologiczna oraz udzielanie informacji związanych z poszukiwaniem zatrudnienia oraz możliwościach podjęcia pracy na lokalnym rynku pracy otrzymało 68 osób niepełnosprawnych,
- w ramach pilotażowego programu „AKTYWNY SAMORZĄD” MODUŁ I, obszar D - 4 osoby niepełnosprawne otrzymały pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie lub refundacja kosztów opieki nad osobą zależną – opłata związana z pobytem dziecka w żłobku lub przedszkolu),

Uzyskane efekty

- pozyskanie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- wzrost szans na zatrudnienie i ekonomiczne usamodzielnienie się osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie możliwości zatrudnienia oraz podniesienie wiary we własne możliwości jako pełnowartościowego pracownika na rynku pracy,
- zmniejszenie bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych, a tym samym wzrost aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych,
- stworzenie możliwości rozwoju zakładów pracy na lokalnym rynku,
- podniesienie świadomości społecznej w zakresie właściwych postaw w odniesieniu do osób niepełnosprawnych, w tym zwiększenie pozytywnych postaw pracodawców,

Źródła finansowania: środki PFRON, środki własne przedsiębiorców.

4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

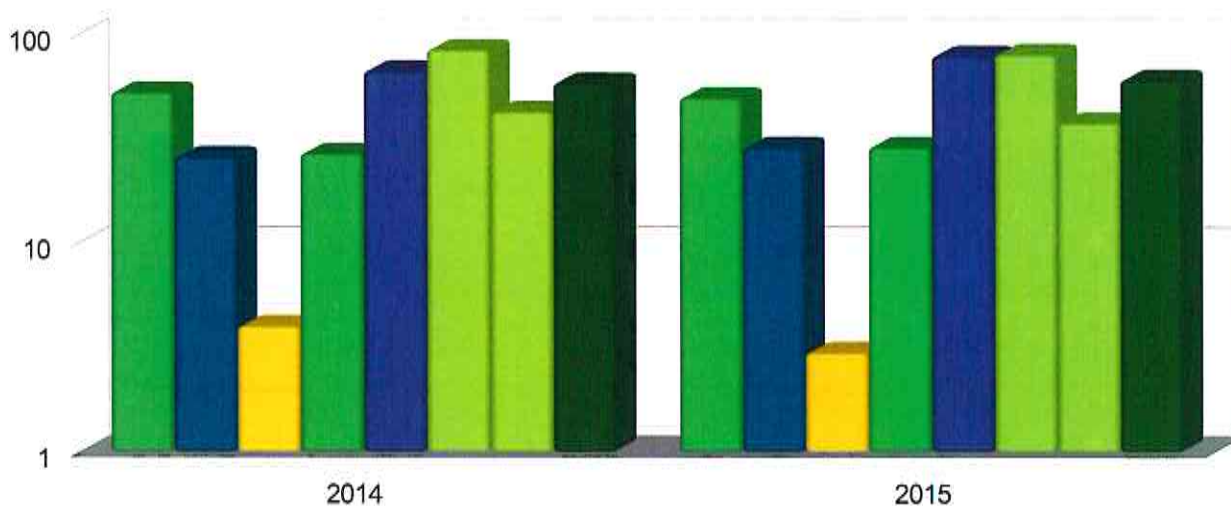
Realizacja:

- zdiagnozowano w 2015 r. ilość dzieci i młodzieży niepełnosprawnej uczęszczającej do placówek oświatowych prowadzonych przez Miasto Łomża – ogółem 370 osób niepełnosprawnych,

Dzieci i młodzież niepełnosprawna uczęszczająca w 2015 r. do placówek oświatowych prowadzonych przez Miasto Łomża w podziale na rodzaj niepełnosprawności i ilość osób

Lp.	Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób
1.	z niepełnosprawnościami sprzężonymi	50
2.	słabowidzący	29
3.	nieślyszący	3
4.	słabosłyszący	29
5.	z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	79
6.	z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	81
7.	z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją	38
8.	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	61

Ilość dzieci i młodzieży niepełnosprawnej uczęszczających do placówek oświatowych prowadzonych przez Miasto Łomża (w podziale na rodzaj niepełnosprawności) w latach 2014 (364 osoby niepełnosprawne) – 2015 (370 osób niepełnosprawnych)

- z niepełnosprawnościami sprzężonymi
- nieślyszący
- nieślyszący
- słabosłyszący
- z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim
- z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym
- z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

- w 2015 r. **100** pedagogów z placówek oświatowych podniosło kwalifikacje związane z pracą z osobami niepełnosprawnymi,

**Pozostałe jednostki oświatowe działające na terenie Miasta Łomży w 2015 r.
w podziale na dzieci/uczniów i pracowników z niepełnosprawnością**

	Organ prowadzący	Dzieci/Uczniowie	Pracownicy
1	Ordynariusz Diecezji Łomżyńskiej	4	2
2	Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego	8	1
3	Wyższa Szkoła Agrobiznesu	13	6
4	Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości	50	5
5	Spółeczno - Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „EDUKATOR” (przedszkole „Wesołe Słoneczko”, „Mały Artysta”)	44	7
6	Fundacja DR OTIS (przedszkole niepubliczne, „Nutka”)	12	3
7	Fundacja DR OTIS (Szkoła Podstawowa dla Dzieci z Autyzmem Łomża)	2	1
	Ogółem	133	25

- formy i metody działań skierowane do osób niepełnosprawnych w jednostkach prowadzonych przez Miasto Łomża i na terenie Miasta Łomży w 2015 r.: *arteterapia, kinezyterapia, stymulacja polisensoryczna, metoda ruchu Weroniki Sherborne, alternatywne metody komunikacji, audiowizualne, giełda pomysłów, manualne ćwiczenia/elementy pracy zajęciowej/praca przy użyciu komputera, praca w parach i małych grupach, zajęcia praktyczne, pokazy, prezentacje, demonstracje, elementy muzykoterapii, socjoterapia, biblioterapia, terapia metodą Thomatisa, zajęcia korekcyjne w basenie, wsparcie emocjonalne i materialne, indywidualne zajęcia zgodnie z potrzebami osoby niepełnosprawnej,*
- w ramach programu finansowanego ze środków PFRON „Wyrównywanie różnic między regionami II” obszar B – wykonano pochylnię na zewnątrz budynku Przedszkola Publicznego Nr 9,
- z pilotażowego programu „AKTYWNY SAMORZĄD” **MODUŁ II** – *pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym 29 osobom niepełnosprawnym dofinansowano lub refundowano naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium,*
- rozpowszechniono informację dotyczącą wdrażania nowych programów pomocy osobom niepełnosprawnym (pilotażowy program „AKTYWNY SAMORZĄD”) w szkołach ponadgimnazjalnych i wyższych uczelniach na terenie miasta – ulotki.

Uzyskane efekty:

- objęcie opieką większej liczby dzieci i młodzieży niepełnosprawnej uczęszczającej do przedszkoli i szkół integracyjnych,
- zwiększenie szans na ukończenie szkół ponadpodstawowych i zdobycie zawodu przez młodzież niepełnosprawną,
- edukacja dostępna dla wszystkich,
- pełna akceptacja społeczna dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przez otoczenie,
- większa świadomość rodziców dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i akceptacja stanu jaki jest oraz pomoc dziecku w jego rehabilitacji na wszystkich płaszczyznach,
- doskonalenie kadry pedagogicznej w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi,
- zapewnienie ciągłości procesu rehabilitacji w placówkach edukacyjnych,

Źródła finansowania: środki PFRON, środki Miasta, środki fundacji/stowarzyszeń, środki własne osób niepełnosprawnych.

5. Wspieranie organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych, zapobieganie społecznemu wykluczeniu

Realizacja:

- inicjowanie działań na rzecz osób niepełnosprawnych na wszystkich płaszczyznach – uczestnictwo w opracowywaniu programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych, bieżące informowanie o zmianach przepisów prawnych dotyczących działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, programach celowych PFRON, wydawanie i pomoc przy wypełnianiu wniosków – aktualizowanie przepisów prawnych dotyczących realizowanych zadań na stronie BIP – MOPS – BZiRON. Udział w spotkaniach: „Dzień Emeryta” - zorganizowany przez ZUS, Dzień Diabetyka, Spotkanie konsultacyjne w ramach projektu pn. „Realizacja konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych na poziomie lokalnym” zorganizowane przez Centrum Edukacji Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych, spotkanie informacyjne w Klubie Seniora.
- 4 organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych otrzymało dofinansowanie do wyjazdów, imprez integracyjnych i sportowych, w których uczestniczyło **558** osób niepełnosprawnych.

Uzyskane efekty:

- integracja wewnętrzna osób niepełnosprawnych zrzeszonych w organizacjach,
- integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym,
- upowszechnienie aktywnego stylu życia i promowanie postawy pokonywania niesprawności wśród osób niepełnosprawnych,
- doskonalenie umiejętności współdziałania w grupie,
- większa samodzielność i aktywność osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie możliwości wszechstronnego rozwoju osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie świadomości społecznej osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw,
- efektywniejsza współpraca samorządu z organizacjami działającymi na rzecz i w imieniu osób niepełnosprawnych,
- efektywniejsza współpraca pomiędzy organizacjami,
- uwzględnienie we wszystkich dokumentach strategicznych (planach) działań prowadzących do wyrównywania szans osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.

Źródła finansowania: środki PFRON, środki własne organizacji, środki Miasta.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łomży
mgr inż. Wiesław Jagielak